

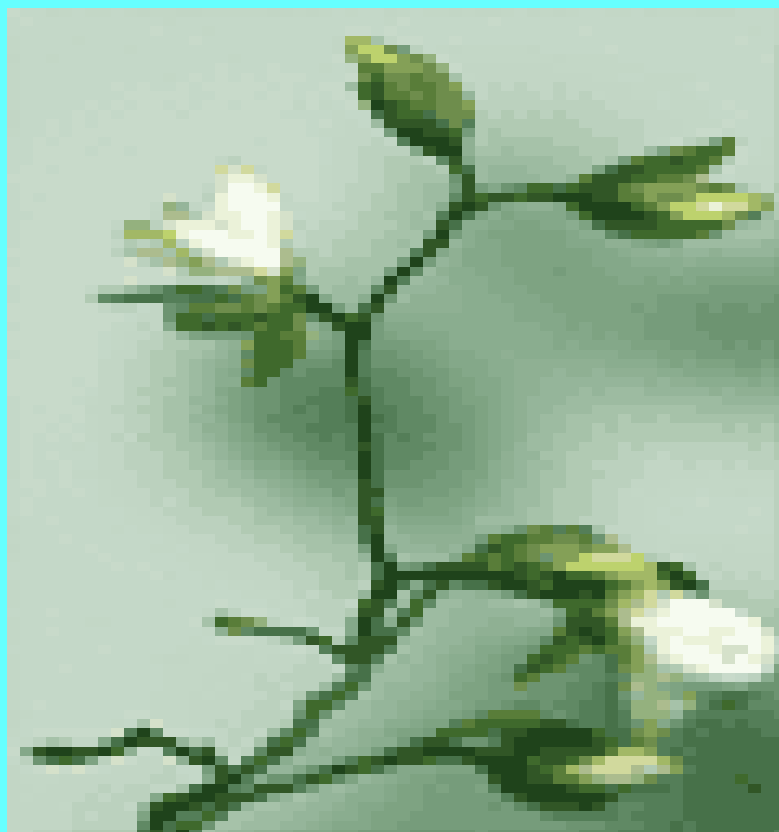
În bătaia peniței

ISSN 2501-1529
ISSN-L 2501-1529

Anul VIII, Nr. 1 (29) / 2023

Anul VIII, Nr. 1 (29) / 2023 / (Lunile: ianuarie – februarie - martie)

În bătaia penitei

ISSN 2501-1529
ISSN-L 2501-1529

Anul VIII, Nr. 1 (29) / 2023

**Revistă de cultură, literatură și artă,
În bătaia penitei (Online) = ISSN 2501-1529
ISSN-L 2501-1529**

**Fondată la Caransebeș, în ianuarie 2016,
de Ana-Cristina POPESCU și Adrian POPESCU,
în colaborare cu
Ion TURNEA și Simona Petronela MÎȚU.**

-apare trimestrial-

Anul VIII, Nr. 2 (29) / 2023 va apărea în luna IUNIE

Colectivul redacțional:

Redactor-șef: Ana-Cristina POPESCU

Colaboratori:

**Radu BOTIȘ
Melania RUSU CARAGIOIU
Mironică CORICI
Adrian CRÂNGANU
Antuza Valentina DÂRLEA
Romulus FRÎNCU
Ioana-Gerlinde LUNGU GRASZL
Simona Petronela MÎȚU
Manuela DĂNESCU PROCOIAN
Mariana STRUNGĂ
Ion TURNEA
Simona Gabriela ȚÎRU**

**Responsabilitatea privind conținutul
materialelor publicate în revista „În
bătaia penitei“ aparține strict
autorului care semnează textul.**

Materialele se pot trimite la adresele:

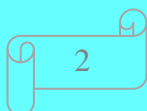
**inbataiapenitei@yahoo.ro
Elzumina@yahoo.com**

**Adresa redacției:
str. George Coșbuc, nr. 14,
loc. Oțelu Roșu, cod. 325700,
jud. Caraș Severin, România.**

Tel. 0766293724, 0736942924

**Tehnoredactare:
Ana-Cristina POPESCU**

**www.inbataiapenitei.elzumina.ro
<http://blogul.elzumina.ro/>
<https://anacristinapopescu.wordpress.com/>**

POEZIE

Irina Lucia Mihasca

Nemărginitele întinderi ale cuvântului

Cuvintele se împletesc cu oamenii
și cu ceea ce se află în adâncurile lor,
chemându-se între ele,
precum ploaia asta pe care
am așteptat-o de atâtea zile.
Cuvintele curg, șipotind,
dezleagă mistere,
deschizând tainice porți,
un fâlfâit al aripii de flutur
printr-o ușoară
alunecare de pleoapă,
un firicel de apă din pârâul
abia format în stânca muntelui
ce domol încearcă să-și facă loc.
Risipă magică, zâmbet și lacrimi,
cuțit cu două tăișuri,
o ușă deschisă în interior
spre golul fertil
și în exterior spre golul altora,
cu același scop în esență.
Un martor-cheie este luna,
precum între două adâncuri
se deschide
un adânc și mai mare,
dansul în care pașim printre cuvinte.

Undeva există o țesătură subțire,
fără formă sau consistență,

poate nici nu s-a țesut
în lumea prezentă,
ci într-una anterioară, într-un alt spațiu.

Îmbrățișăm cuvintele ce ne străpung
tăceri,
întâlniri aievea, veniri nepetrecute,
plecări, șoapte dintr-un timp
în care ne-am pierdut,
lumina solară mereu în căutare,
cuvinte călătoare
închise în gânduri intrate
prin norii ce plutesc
către un necunoscut
care ieri ne era alături,
cuvinte spuse,
sperând că are să le audă,
cuvinte nerostite, neîmpărtășite,
cuvinte ce persistă
pentru a fi rostite mai târziu.

Visul, țesătura aurită, mirifica lume
în care ne simțim acasă!
Ca să transezi iluziile
trebuie să te consumi în ele,
ca să ajungi la iubire
trebuie să arzi toate iubirile!

Atragem cuvinte ce-și doresc alături
din simțiri simple, pure,
spărgând barierele timpului,
ca, mai apoi, să rămână
în țesătura inimii, în centrul ei,
topite într-o adâncă tăcere.
Amețitoare tăcere!

Prin semnele cuvintelor strecurate în noi
ne regăsim uneori un anotimp,
alteori o veșnicie,
realizăm cât de mult ne-au lipsit
cei pe care îi știam, îi simțeam,
îi auzeam lăuntric,
fără putință de a da formă gândului,
un gol ce persistă demult, tare de
demult...

Organică sevă din lemnul copacului
în care urcă,
predestinat să-i dea viață

și să-i ducă ființa
până în ultima nervură a frunzelor!

În drumul spre vârf
va modela ramuri frumoase
când alunecarea prin lemn sau oase
i-a fost înlesnită de natură,
dar și crengi cu forme bizare,
ori cioturi, ori scorbure,
semne dureroase lăsate în urmă,
în inima visului,
apoi se retrage în sine, transcendent.
Inelele concentrice ale arborilor
conțin memoria ciclurilor anterioare.
Înlăuntrul acestor inele, în ax,
neatinsă-i ființa de lumină.

Astăzi, o nedumerire:
drumurile se intersectează
spre capăt de drum?

O ușă, o fereastră, o cărare de mister

Prin colții morții de multe ori nu mai
numeri.
Te-arunci brusc în vârtoarea apei
și apele se-nchid deasupra,
închizi ochii și ascuți tăcerea,
privești, cu uimire, agitația
ce ți se perindă pe ecranul gândurilor
- E vis, e realitate? -.
Privești și zâmbești;
nici nu te-ntrebi:
"Spre ce și de ce aleargă
această lume grăbită, grăbită, grăbită?"...

Azi, ca și ieri, ca și mâine, ne-nvârtim
în același cerc până când
vom dori să facem un nou pas,
un alt salt

în țesătura de vise,
în tâmple învelim
dureri, bucurii,
trăiri încrustate-n abanos,
asemeni hamsterului din cușcă,
sătul să se tot rotească,
în jucăria postată de-o mână,
de-o altă (nu se știe care) privire.

Sub clopot de apă provoci spații întinse,
eternitatea unor clipe într-un dans
eliberator.

O ușă, o fereastră, o cărare de mister
deschisă spre nicăieri,
un strigăt în abis,
guști stelele,
urci pe scena vieții,

reinventezi noi straturi
și-ți continui drumul,
dezvelind adâncuri.
Simți că ești viu acolo?
O rază spre ziuă
părăsește tărâmul patinat
printre ramurile înghețate de cireș,
bate la poarta cerului, ți-o amintești
sigur,
o simți și o vezi la fiecare despărțire prea
timpurie,

la fiecare cădere de petale sub pala de
vânt.

Azi, mai mult ca ieri, mai puțin ca
mâine,
înțelegi sau nu,
e doar un nou joc.
Jocul creației!
Acolo unde e speranța e și viața!

Minunata poveste din oglinda apelor vii

Sfârșit de anotimp, încă o dată un ciclu
s-a răsucit în jocul combinatoriu!

Vrei să deschizi
partitura simfoniei universale,
ușor prinde viață, dialogul începe,
în spiritul timpului
– o nouă ars combinatoria –,
lași muzica sferelor
să vină ritmic, ușor, spre tine,
pui semne în sunetul fundamental
și-adânc forjezi resorturile telurice.
Un fir întins, în intervale perfecte,
se termină la punctul de rupere.

Sub cupola cerului am împărțit atâtea.
O insolită alternanță
între tensiune și relaxare!
În zgomotul furtunii din travaliul durerii
urmele au dispărut
în intervalul exilat, neintegrabil,
dar în oglinda apelor vii
e-atâtea liniște
și dragoste în eufonia inimilor!

Grăbit, fitilul verde deschide energia
de la tulpina lujerului florii, acea

mică explozie de viață
ne dăruie covorul întins de petale roșii.

– Spune-mi, iubito, de ce purtăm în noi
atâta dorință, ce nu-nțelegem,
unde ne rătăcim,
e asta adevărata trăire, de ce iubirea
e cea care deschide de ai impresia că
zbori?

Sunt surprins de putera ei nelimitată,
ca un vulcan ce stă să erupă. - îmi spui.
Eliberezeaza-l pe "Da!",
privește, îl ții strâns încătușat!

Sărutul e poarta spre locul tainic
– "Simfonia Jupiter"–,
în "Armonia Lunii", cu vibrația iubirii
deschidem cartea inimii.
Să trecem prin ea, să-i găsim flacăra!
Poarta poate fi orice, depinde ce căutăm.
Clipa veșniciei, știi bine! Ce-am mai
putea
descoperi când i-am găsit sensul?!
– De la tine știi, rămâne doar trăirea,
asta mi-a rămas adânc înrădăcinată în
suflet!

– Mă-ntreb ce căutăm, de fapt,
ce ne lipsește, de ne găsim mereu pe
unde va?

Îmi spui, mereu, că tot noi suntem,
asta mă-nveți, de-atâta vreme.
Parcă sunt surd sau orb,
unde suntem noi cei adevărați? – mă
întrebi.

În noi timpul dispare,
suntem numai măsura iubirii,
în toate și-n tot suntem doar noi,
eu, tu, acel întreg armonios,
sfânta unitate desăvârșită,
fugim spre nicăieri, niciunde nu putem fi
atât de-aproape ca-n noi înșine,
prin tine se naște totul...

Melania Rusu Caragiciu

MAGNETISM

despre iubire

Aș scrie un sonet despre iubire
În care dragostea nu e o farsă
Și sentimentul nu-i o pâlpâire,
Nici frunză ce-a ieșit din vară, arsă.

Aș scrie un sonet despre iubire,
Mistuitor, pătruns de nostalgie
Și printr-o diafană melodie,
De sentimentul meu aș da de știre...

Aș scrie un sonet despre iubire
Să plăsmuiesc în el doar flori și fluturi
Dansând sub soare-n raze de săruturi.

Aș scrie un sonet despre iubire
Cum n-a mai scris nici Byron, nici
Shakespeare,
Și-n stele-aș sfredeli să mă inspir!

maturație

Din lujerul mic și plăpând - fir de sevă,

Corolele-stele -n culori diafane.
Sfios, ca mirajul cu „fete morgane”
Și viu ca-n fecunda-ntropare de Evă.

Se-ascund - joc discret - după frunze
răsfrânte:

Zâmbind, înciudat, jumătatea de gură
Și iar deschid pleoape și ochii ți-i fură,
Când scutură pale de vânt, să te-ncânte.

Și semne albinelor fac și le cheamă,
Iar fluturi cu petele lor de lumină;
Cer vântului cald să le bage în seamă...

Prin freamăt nevăzut mereu ceva îi spun;
Trimit săruturi staminele de scamă
Și fin se-adună-n fruct... Nu mor: ele
apun...

magnetism colorat

Un trandafir a înflorit în prima zi
Pe umărul cel alb al bluzei tale;

Furase colorit de portocale,
În catifeua mamei ce-l urzi.

Te-ai aplecat peste balconul verde
Umbrat de iederi prinse de pilaștri,
Și-n irizația ochilor albaștri
Tu mi-ai adus privirea ce mă pierde...

Și părul tău e roșu, ca o vrajă
Și vântul ți se-nvăluie în plete;
Un magnetism mă-ncege cu o mreață,

Cu undele-i care se țin discrete,
Ca seva-n pomul fraged, pe sub coajă,
Când ies din fructe aromele- buchete.

atracție felină

În noaptea densă, ca un zid înalt,
Doi ochi de fosfor mă ținesc prelung,
Ca niște faruri ce mereu mă împung...
Și cad din zidul nopții cu un salt.

Nu-s ochii de șacali, lunecători
Purtați cu lașitate-n cerc elastic,
Și vocea le-o presimt - un miaun plastic,
Și în pernițe spini sfredelitori.

Ci trag oblonul ca să fiu cu mine;
Culcușul cel rotund e gol de-aseară!
Să nu mai știu de perfide feline!

Fidel mi-e numai leul de pe scară!
Zgârie ușa... Infidela! Vine!
Deschid și o primesc. A câta oară?

câmp magnetic

Te atrag în irizări de plete blonde
Inconștient, prin magnetismul meu,
Imponderabil, dar nespus de greu
Și calmul tău e-o fierbere în sonde!

Simt imaterial și totuși cert
Un flux ce mă trimite și pe mine
Să urc crispată treptele infime
Ce duc spre tine... Și nu pot să-mi iert!

Vâslesc din răputeri să-mi apăr nava;
Furtuni să domolesc, aș vrea să pot;
Mă ținutuește în vârtej zăbava:

Nu pot să fug, mă ia valul înot
Și apele fiebinți sunt, precum lava!
Și vâslele m-au părăsit... de tot...

-

așteptare

În eleșteul de la capul casei,
În trestia din mal se-aude des
Când broaștele își țin pânza mătasei
Și racilor, din nou, cleștii le ies...

Chiar peștii cântă seara pentru somn
Și sălciilor le vorbesc de drag.
Plopul stă drept și falnic ca un dom,
Iar luna tremură și stă pe prag.

Duc lampa pe o masă sub umbrar.
Lustre din struguri - boabe viorii
Să-ți lumineze întoarcerea, măcar,

Deși nu cred că astăzi o să vii...
Tăcerile-mi din jur te cheamă arar...
Și-mi cântă gânduri, dar le simt pustii...

năluca

Se lasă-n văi o seară senină ca opalul
Și tremură luceferi apoși, pe boltă, sus,
Iar noaptea legănată se-ntinde spre
apus...

Un vânt chemat de ape, tot rotunjește
valul.

În bătaia penitei

ISSN 2501-1529
ISSN-L 2501-1529

Anul VIII, Nr. 1 (29) / 2023

Într-un zăbranic proaspăt plutește
pețitorul;
Sub malul 'nalt, la moară, se zbate frânt
o mreană;
Se duce la fântână o întârziată Ană,
La braț, ca pe un mire, ținându-și strâns,
ulciorul.

Și cumpăna fântânii ce monoton se-
apleacă
Se oglindește-n hăul, adânc. Un
răpitor!!!

Se sperie codana; imaginea se îneacă

Și-n rotocol se pierde ca umbra unui nor.
Sfioasă, o cometă se-ncumetă să treacă...

Poate-i și ea o fată, în vălul unui dor...

chinuitor, chinuitor...

lui Călin

Iar gândurile-mi sunt dușmani
Ce mușcă în durerea mea
Și-n fiecare nerv ar vrea
Să doară tot ce-a fost prin ani...

Fugiți, golite de uman,
Fantasme, ghiare-n miocard,
Feroce firi de leopard!
Cer liniște! Și nu în van...

Atâtea lacrimi au băut
Pierduții ochi, sub ochelari,
De-a lungul drumului bătut,

De-n suflet râuri au crescut

Și zbuciumate ape mari...
Pun punct! Și mort e-un început!

oricât ai fi de mucalit...

M-a luat Cupidon în mreaja-i de
paianjen: un vampir -
În mitologie pare amoraș - cu trandafiri.
Eu îi spun nesomn și zbucium, cap în
nor, fiere-pelin;
Amoraș suav, în floare! Vrei și sclavi?
Uite, mă-nchin!

Forme pline, brațe roze și gropițe-n
obrăjiori.
Zulufi, ochi de amăgire... Grijile nu stau
cu tine.

Niciodată nu ești astăzi, ce ai fost, ce-ai
să fii mâine!

Afrodita te răsfăț; tu îi puni pe buze,
flori.

Pierzi săgețile din joacă, râzi cu foc de
câte-o glumă
Și înlănțui în ghirlande inimile-n dans
baroc:

Foc de paie, amăgire, huiet de cascadă,
spumă!

Sentimentul meu erotic, deplasat și
interlop,
Nu mai vede zeitatea; vrea-n genunchi să
o supună;
Prea de multe ori, trufașă... mi-a luat un
ultim strop!

ITOAFĂ ADRIAN GEORGE

Așezăm pe o farfurie apusul

.....
Așezăm pe o farfurie apusul,
servind mirați ingrediente de viață
așternute pe platoul cu frunze,
remegăm din scoarța copacilor interminabili
și-un zumzet se frânge-n surâsuri plecate pe buze.
Ochii izbândesc să se amestece în azurul cerului,
silabisind octave ce anunță ultima îmbrățișare
oferită la bufetul gustativ,
acolo vegetația ne-a ajuns până la gât.
Ies ramuri din guri, se amestecă
devenind spaghetti comestibile, deșirate,
le oferim înălțimilor, cerând îndurare nopților reci,
înveliți precum sarmalele-n frunze,
acoperindu-ne, nu am vrea să sfârșim fără a ne dărui simțurile.
Ies buricele din flori și ne așează necopți
în măruntaiele neînțelese ale fiecărui copac spovedit
de călugărul orb, ce atinge scoarța rănită.
Astfel, ieșim evitând a produce efectele adverse ale unor prezicătoare
flămânde, care au uns cu blestem locul facerii noastre,
și ardem din nimic pe un rug, cuprinși de patimi și trupuri.

Iarna bate la geam cu o perucă multicoloră

.....
Printre ramuri lungi de gene,
iarna bate la geam cu o perucă multicoloră,
o sorcovă a biodiversității
șuieră un colind sfâșiat de o haită de vuiete,
ieșite din curtea crivățului care le ațâță spre mine.
Dau să evit a scoate din buzunare căldura umană
și pașii se sting la vecinii din urmă,

rămași pradă unor dansuri barbare.
Răzbat colinde și zurgălăi pretutindeni, o ceată
de urși bruni acoperă ulița și îmi dau o stare de neliniște.
Îmi doream să se așterne cu urși albi,
să acopere ograda pentru a hiberna toată iarna.

Două lacrimi

.....
De fapt,
când îmi șopteai,
auzeam florile,
fluturii,
în timp ce infinitul
ne era părtaș,
ne adăuga în spațiul cu puncte
ale existentelor respirații,
și astfel,
aprinși în vârtoarea
pâniilor întunecate ale
universului,
absorbiți de înălțimi,
devenind două lacrimi
ai unor ochi renegați de aproape,
locuim în condense atracții.
Urmăresc fără încetare
șoaptele tale,
și gravitez pe orbită
într-un spațiu imens,
fără nume.

Florile decedate

.....
Cărări scrise de mână
mă determină să sap cu ochii
în adâncul pașilor de cârțiță ce au curmat
așteptările înfloritelor vise.
La doi pași de mine,
În portbagaj, erau florile acoperite
de un sicriu transparent,
o folie ce nu permitea
să emane mirosuri.
Au fost refuzate de iubită,
pentru că erau albe,
și nu rezonau.
Le-am luat în brațe și purtat
spre pământul părinte
ce și-a deschis brațul solem,
în timp ce am îndesat lacrimi,
amintind despre mine.
Nu mă supăr pe tine,
florile ne-au separat
sentimentele.

Îmi spuneai!

.....
Mi s-au aprins călcâiele
și mă doare că nu plouă
cu tine pe buze, cât să rodesc dimineața
cu-n zâmbet.
Văd păsări ciripind sătule de noi,
și ne-am amestecat în triluri,
rătăcind în depărtări neștiute.
Mă voi întoarce, îmi spuneai!

Vino cu versul

.....
Vino cu versul,
să pot deveni personajul
scrierilor tale.
Dintr-o dată,
îți sunt bărbatul visat,
imaginat,

ori vântul ce te cuprinde,
alteori strigătul ce nu l-ai uitat,
pacea sau dorul,
și înainte de lacrimi,
simți-vei durerea neîmplinirii.
Dar, mă întreb, cum pot răni,
sărutându-te?

Lucia Elena Popa

ECOURILE PIETRELOR

Atingem pietrele
cu piciorul, cu mâna, cu fruntea,
iar ecourile lor ne inundă;
pulsul le bate
în ritmul loviturilor de bici
primite de Mântuitorul lumii...
Inima noastră se suprapune
peste inima pietrelor,
căutându-l pe El...
Iată piatra pe care a stat
învățându-i pe ucenici Tatăl nostru,
iată pietrele în care
a fost ferecat în temniță,

iată Piatra Ungerii...
Fiecare piatră atinsă
se zbate ca o aripă de înger
scuturând asupra-ne
pacea iubirii Lui,
care mistuie gheața inimilor noastre
sub căldura –i vindecătoare.

În Țara Sfântă, ecoul pietrelor
priveghează timpul
ca o nesfârșită chemare
de clopot de-nviere.

O INIMĂ NOUĂ

Lumina-i întristată și ea
„până la moarte”
în sfântul locaș din Ghetsimani;
pătrunde difuz prin ferestrele
de alabastru,
sfiindu-se
în fața umbrelor durerii...

De pe Stânca Agoniei,
lacrima lui Iisus,
-rugăciune însângerată-
se prelinge în inima mea
și-o face Catedrală de-nviere
cu vitralii arzând
în iubire creștină,

inimă nouă
pentru eternitate,

poemul cerului răsturnat
peste pământul răscumpărat.

ICOANĂ

În prim-plan –rugul înalt
al lumânării aprinse
sub care se coc fructele iubirii;
în nimbul flăcării,
urcând pe vertical
în plutire harică –
zările dinaintea zborului;
pe fundal –

tronuri împărătești
brodate cu albastru sacru
de cer răsturnat.

Vreau să iau icoana,
dar mâinile mi se ard
la flacăra lumânării.

CE - A I C U M I N E , D O A M N E ?

-Rană la inimă,
rană lângă inimă,
rană dincolo de inimă,
rană la ochi,
rană lângă ochi,
rană dincolo de ochi !
Ce-ai cu mine, Doamne,
de mă acoperi de răni ?

să se-audă-n cer,
fără rană ,ochiul tău nu m-ar vedea
pe Mine,
n-ar avea destule lacrimi să-l spele
de frumuseți pieritoare.
Rănile te vindecă de tine,
ca să fii veșnic prin Mine.

-Fără rană, inima ta n-ar răsădi milă,
clopotul său n-ar bate prelung,

Dincolo de răni cresc florile
din care-ți voi găti cununa
„în ziua aceea”.

F R E A M Ă T

De vânt se-nfioară în tremur
crengile plopului meu.
Neliniștită, tresar de parcă
adierea-mi desface
ghemul destinului.
Mă dărui vântului,
clepsidra lui să-mi cearnă
fire de viață,
să mă bată,
să mă răzbată,
să mă poarte prin lume
pe mine, fărămă

ruptă din holograma
universului,
poem vesel și trist,
frământând seva bucuriei de a fi
în dans de ape
ritmate în valuri.

Printre frunzele plopului fremătător,
în mângâieri vălurate,
în fiecare zi
vântul deschide o poartă eterică
de unde, Creatorul

îmi face cu mâna
mie, o mică scânteie

DEVENIRE

Născut din naltă semnătură,
din risipire de ură,
drum peste zeghe
se limpezește,
ideal luminat se definește;
neatins, necuprins,
răstrânt pe pământ
în podoabe de Cuvânt,
treaptă după treaptă,
să le urci te-așteaptă
cu jertfă și faptă;
piatră din piatră derivă,

os pe os se cultivă,
suspîn din suspîn tresare,
rană pe rană dă floare;
încă trei trepte
stau să te aștepte;
închină-te și plângi
gata să le urci
în numele Tatălui,
al Fiului
și al Sfântului Duh,
amin.

Emil Mureșan

Orice dorință-i
Ierusalim.
Orice iubire-i
Ierusalim.
Pământule frate,
Ierusalime!..

Pasăre a sufletului,
Tu, dragoste călătoare,
Cu tine mă duc
La capătul pământului,
La marginea lumilor,
Unde toate sunt...

Ierusalime

Jerusalem
Any desire is
Jerusalem.
Any love
Jerusalem.
Brother Earth,
Jerusalem! ...

Eu călător

I'm a traveler
Bird of Soul,
You, the love traveler,
I'm going with you
At the end of the earth,
At the edge of the world,
Where are they all ...

Lasă-mă să te privesc

— Lasă-mă să te privesc și nu zbură,
 Tu, pasăre roșie,
 Tu, pasăre neagră!
 ... Și pasărea mă-ncremeni:
Cu-n ochi al ei, ea se privea pe sine,
Cu-n ochi al ei, eu mă priveam pe mine...

Let me look at you
— *Let me look at you and not fly,*
 You, red bird,
 You, black bird!
 ... *And the bird scares me:*
With her eyes she looked at herself,
With her eyes, I was looking at myself.

Lemn și inimă

— De lemn sunt simțirile noastre,
 De lemn sunt ideile noastre,
 De lemn sunt acțiunile noastre,
 De lemn sunt cuvintele noastre;
 — Dar inima?
 — Inima, inima...
 Răstignește-o pe lemn,
 Bate-o în cuie pe lemn!...

Wood and heart
— *Wooden is our feelings,*
 Wooden are our ideas,
 Wooden is our actions,
 The wood is our words;
 — *But the heart?*
 — *Heart, heart ...*
Crucify it on wood,
Bite it on wood!...

(Din volumul „Ierusalime“)

Maria Mureșan /

Mircea Mureșan

Tema școlară: ”Cine sunt eu”
Licărire:

Iată-mă!

Brunetică și voioasă,
Zâmbitoare și ochioasă,
Ageră, cuceritoare
Și de carte iubitoare,
Sociabilă, blajină,
Cu suflet bun, cu vorba lină,
Harnică, ocrotitoare,

Bună colaboratoare,
În ce-mi doresc voință pun
Și cum sunt așa vă spun.

Îmi plac numerele toate,
Le restrâng în rezultate,
În relații le cuprind
Și cu ele-n joc mă prind
Și le fac să înțeleagă :
Matematica mi-e dragă!
Însă și mai mult iubesc
Limba pe care-o vorbesc
Și în ea frumos vă scriu
Doar cum sunt, cum vreau să fiu.

Cu speranțe calc pe drum,
Frumosul tainic îl adun
Și de har dacă am parte
Din osteneli mai fac o carte.
În ea scriu doar ce îmi place,
Ce simt eu, dar și ce-aș face.
Visurile vreau să-mi zboare
În licăriri cu aripioare,
Icari s-ajungă și să ardă,
Așa cum sunt vreau să se vadă.

Tema școlară : „Clasa piticilor”
Licărire :

Piticii

În dimineața asta, veselă trezită,
Iată-mă-n grădina înnoită.
Văd mai mulți pitici îmbujorați
Anume pentru mine adunați.
Sunt analfabeți, nepricepuți,
Înțepeniți în gesturi și limbuți.
Mă privesc cu multă duiosie,
Vor să facă baie-n bucurie.
Bunica mă privește să-nțeleg

Cum piticii șefa lor m-aleg.
Mă tot gândesc cum aș putea să fac
Șefă să le fiu, dar și pe plac.
Am să le fac program adevărat,
Orar, ușoare lecții de-nvățat.
Vreau pronunții clare, nu pelticuri
Și gândirea fără șiretlicuri.
Vreau relații trainice în grup,
Nu vreau s-ajungă trântorii din stup.
Ușor, ușor îi pun pe-abecedar,
Vreau ce-au citit să le rămână-n dar.
Le cer apoi ce-au reținut să scrie,
În propoziții, text și poezie.

Îi laud pentru cum au reușit.
O relaxare, cred c-au obosit.

Îi așez pe trepte, fără îmbulzeală,
Să numere pe rând fără greșală.
Să înțeleagă cum sunt așezați,
Cum în relații logice-s legați
Vecinul par, impar, predecesor,
Îndoitul cu și fără succesori.
Probleme rezolvate din privire,
Compuse logic în gândire.
Apoi să cânte la un instrument.
Dacă exersează, poate cu talent,
Vreau să cânte solo sau mai bine-n cor
Cântece frumoase despre țara lor.
Vor învăța atâtea și aștept un pic
Să simt crescând în suflet pitic lângă pitic.

Dacă-mi vor aduce din respect o floare
Înseamnă că le-am fost învățătoare.

CRONICĂ LITERARĂ

Ana-Cristina Popescu

Să ne bucurăm de gustul tainic al cuvintelor!

(Prefață la volumul „Din activitatea elevului“,
Maria Mureșan și Mircea Mureșan)

În urmă cu opt ani, în prefața antologiei „Micuții scriitori din Banatul Montan“ ce însumează creații ale elevilor din mai multe zone ale județului Caraș Severin, Oțelu Roșu, Valea Almăjului, jurnalistul și scriitorul Adrian Crânganu menționa „Cred că puțină lume știe care este considerată cea mai mare invenție a omenirii. Eu însumi am aflat răspunsul abia în urmă cu vreo trei sau patru ani [...] Nimic din ceea ce suntem și avem astăzi nu ar fi existat fără invenția asta atât de banală“, scrierea. Da, scrierea, este acea mare invenție a omenirii și firesc, cea mai mare invenție, fiindcă prin intermediul ei s-au păstrat și s-au transmis mai departe cele mai mari descoperiri în domeniul științei, toate valorile culturale ale neamului omenească. Fără această mare invenție, omenirea nu ar fi depășit granița primordială a vieții. Atât de mult a evoluat știința până astăzi, încât scrierea a început să aibă diferite fețe, de la frumusețea cuvintelor alcătuite din acele rotunde și frumoase semne numite litere, la rune, cifre, figuri geometrice, simboluri matematice, chimice, de ce nu, religioase etc. la simboluri și coduri IT.

Ca profesor și iubitor de cuvânt, de artă și literatură, am îndemnat mereu micuțele vlăstare, elevii mei, spre lectură și creație literară, dovadă fiind revista „Mugurașii“ inițial, revistă ce a luat ființă în anul 2005 la sugestia soțului meu, Adrian Popescu, cel care mi-a fost alături de la primii pași ai fondării unei reviste, pe urmă îngrijirea unor antologii, continuând să-mi fie alături pe tot parcursul acestui demers literar prin culegere text, tehnoredactare, sugestii și idei, fiindu-mi totodată un bun profesor, inițiindu-mă în Tehnologia informației. Creațiile din revista „Mugurașii“ le-am adunat în anul 2009 în antologia „Îndrăgostiți de poezie“ ce avea să deschidă șirul altor antologii care în timp au adunat pe lângă creațiile literare ale elevilor, nestemate literare, artistice și culturale ale scriitorilor contemporani, sculptorilor, pictorilor, monografiștilor, pentru a servi ca model de creație și învățatură celor ce lecturează culegerile ce le-am coordonat „Colaj“ Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2014, „Micuții scriitori din Banatul

Montan“, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2015, „Gustul pâinii“, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2015, „În bătaia penitei“, Editura OPANIS, Galați, 2016, „Slove modelate *În bătaia penitei*“, Editura InfoRapArt, Galați, 2017, „Slove lămurite în bătaia penitei, în anul centenar 2018“, Editura InfoRapArt, Galați, 2019, „Gânduri immortalizate în bătaia penitei“ Editura InfoRapArt, Galați, 2020, ultimele dintre ele cuprinzând materiale apărute în revista „În bătaia penitei“, fondată în 2016, din nou cu ajutorul soțului meu, revistă care adună și astăzi materiale ale scriitorilor de pretutindeni.

Mare e bucuria atunci când descoperi că tot ceea ce ai dăruit din sufletul tău a început să înmugurească și să rodească în alte suflete spre care ai revărsat cu dragoste izvorul priceperii tale, așa cum am avut să mă bucur eu după ce unii elevi mi-au călcat pe urme și aș menționa pe Gabriela Dagmar Preda ce în prezent are două romane publicate și un volum de versuri, dar și pe Andrada Brîndușa Keszeg ce a publicat până în prezent un volum de teatru, unul de poezie și unul de proză.

La începutul acestui an, 2023, am avut bucuria să primesc de la profesorul și scriitorul Mircea Mureșan un volum de versuri și proză scurtă, „Picături literare“, semnat Maria Mureșan și Mircea Mureșan apărut la Timișoara, Editura Eurostampa, 2022, dar și un volum în curs de apariție editorială despre care am fost rugată să scriu câteva cuvinte, „Din activitatea elevului“. Dacă deschidem ambele volume observăm că Maria Mureșan este nepoata domnului Mircea Mureșan, un vlăstar aflat la început de drum și care cu ajutorul bunicului, a temelor primite la școală de la dascălii ei conform programei școlare, a făcut primii pași spre lumea magică a literelor lăsându-le să țese idei, să danseze pe ritmul versurilor, să adune praf de stele și să-l presare în enunțuri bine elaborate, să șlefuiască diamante de mare preț prin flăcările sufletului ei sensibil și frumos de copil, pe urmă să le așeze pe câte o foaie de hârtie ca mai apoi să ajungă a lumina inimile iubitorilor de lectură. Cele două volume, după cum menționează în cuvântul de început al volumului deja publicat „Picături literare“, scriitorul Mircea Mureșan pot „veni în sprijinul elevilor, cadrelor didactice, părinților“ ca exerciții de creație literară, cu teme diferite și pot îmbogăți sufletește iubitorii de lectură.

Acum o să poposesc puțin printre rândurile volumului în curs de apariție editorială „Din activitatea elevului“ și să vă conving pe voi, dragi cititori, că merită toată atenția voastră creațiile literare scrise cu trudă și talent de Maria sub atenta supraveghere și îndrumare a bunicului ei.

Și pentru că tot am vorbit despre scriere, despre cuvântul ziditor a toate „Și a zis Dumnezeu“ (Facere, c. 1, v. 3), Maria are o frumoasă compunere printre multele alte creații din volumul mai sus menționat a cărei temă este cuvântul. Titlul compunerii este un verb la imperativ „Îndrăznește!“ îndemnându-ne pe toți să pătrundem în lumea cuvintelor, să iubim lectura și, de ce nu, să îndrăznim să modelăm la rândul nostru cuvintele în nestemate literare. Dar să vedem ce frumos sună cuvintele Mariei și bunicului ei „Îmi place confortul dintre cuvinte, zăbovesc în taifasul lor [...] Nu fug printre cuvinte. Le potrivesc și le verific nuanțele în îmbrățișări posibile. Încerc, verific, consult, combin, aranjez, insist și decid. Dacă-mi place cum sună, cu pixul bat un cui și

merg mai departe, adică o iau de la capăt și bat alt cui. După fiecare cui îmi fac rost de câte o respirație, gura de oxigen.“ Da, cuvintele din creațiile literare ale acestui volum sunt verificate atent, sunt aranjate cu pricepere și răbdare, nu sunt lăsate să o ia la goană într-un galop nebunesc, care pe unde poftesc și cred că citatul a fost suficient de convingător în ale măiestriei cuvintelor. Dar să vedem cum se încheie compunerea „Așa încep poveștile. Oricând poți începe o nouă poveste. Încearcă și vei reuși să ai puii aripilor tale. Cu ele poți cuceri văzduhul imaginației. Trăiește confortul dintre cuvinte și zăbovește în taifasul lor. Ia-ți zborul. Îndrăznește!“ Nu pot să spun altceva decât, o, ce frumos, ce trimitere a cititorului spre vârsta feerică a inocenței! „Așa încep poveștile.“ ne poartă cu gândul spre literatura populară, spre primele lecturi ale copilăriei „că de n-ar fi, nu s-ar povesti“, pe urmă ne îndeamnă să ne lăsăm cuprinși de magia cuvintelor și să învățăm a zbura pe aripile înțelepciunii și frumuseții.

Am fost plăcut impresionată citind poezia „Țara mea“ cât de frumos descrie, nepoata și bunicul, scumpa noastră așezare românească, creionând în câteva strofe tot ce poate să fie mai unic, mai valoros, istoria neamului nostru, bogăția naturii „Are munți ce-ascund în taină / Prețioase bogății, / Păduri ca-n basme, râuri limpezi, / Dealuri blânde și câmpii. / Are Dunăre și Deltă“, valorificând dragostea de țară a fiilor ei printr-o trimitere spre apa cea vie, element primordial, spre sfințenie, spre tot ceea ce e mai curat „Unde apa din izvoare / E agheasmă ce se bea.“

Într-o proză intitulată „5 iulie“, Maria menționează cât de mult au ajutat-o îndemnurile bunicului, doamnei ei profesoare, încurajările mamei și bunicii, spre a scoate la lumină aceste comori literare „Doamna profesoară Mihaela m-a îndrumat, bunicul m-a ajutat când mi-a fost greu, mama și bunica m-au laudat uneori, iar eu, printre ei, căutam rime și expresii frumoase. Meticulos, exigent, blând și abil, bunicul îmi cerea să consult dicționarele, să revin cu variante, să mângâi sinonime, antonime, să „tricottez“ într-un stil, să rămân printre metafore, epitete, comparații și multe altele.“

Cu adevărat, Maria s-a aventurat printre metafore, epitete, comparații ca într-o pădure, dar o pădure în care copacii au rădăcini adânci, rădăcini cu o structură din litere și cuvinte ce dau formă unor trunchiuri netede bogate în imagini artistice, pe urmă crengilor întortocheate datorită dibăciei figurilor de stil. „Școala e grădina cu flori“ prezintă Maria metaforic locul unde fiecare muguraș învață să se descopere pe el însuși, să se pregătească pentru viață. Elevii sunt frumoasele flori în viziunea Mariei ce își îmbogățec corola cu fiecare picătură de învățătură. Până și în vacanță „penița subțire“ a elevilor muncitori după cum arată epitetul din proza „Din vacanța mea“, nu-și găsește odihna și adună cunoștințe în caietul personificat „Caietul de vacanță și-a umplut filele“.

Dar să vedem cum se prezintă Maria pe ea însăși în acest volum frumos intitulat „Din activitatea elevului“, în poezia „Iată-mă. Dacă reflectăm puțin la titlul acesteia putem observa că eul liric se adresează în mod direct nouă, cititorilor, printr-o interjecție predicativă „iată“ și pronumele personal „mă“. Din versurile poeziei descoperim o copilă pasionată de matematică „Îmi plac numerele toate, / Le restrâng în rezultate“, îndrăgostită de limba română „Însă și mai mult iubesc / Limba pe care-o vorbesc“

În bătaia penitei

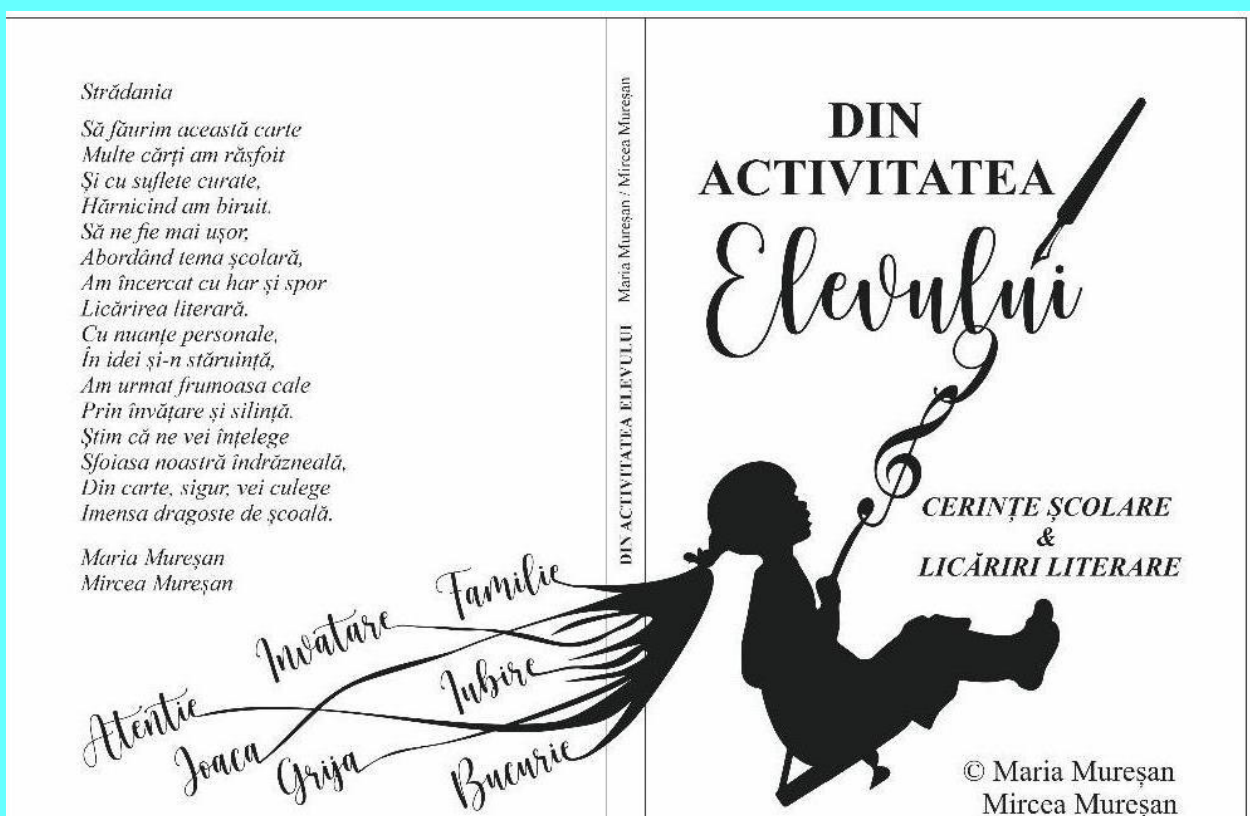
ISSN 2501-1529
ISSN-L 2501-1529

Anul VIII, Nr. 1 (29) / 2023

iubitoare de frumos și de artă „Cu speranțe calc pe drum, / Frumosul tainic îl adun“, dar totodată o copilă „Sociabilă, blajină, / Cu suflet bun, cu vorba lină, / Harnică, ocrotitoare, / Bună colaboratoare“, o frumoasă și voiasă fetiță „Brunetică și voioasă, / Zâmbitoare și ochioasă“.

Ca să vă convingeți și mai mult, dragi cititori, că volumul „Din activitatea elevului“ merită toată atenția, nu doar ca auxiliar pentru școală, ci merită toată atenția și ca valoare literară ce așteaptă să fie lecturată și analizată, o să aleg o temă pentru acasă rezolvată de Maria și publicată printre alte numeroase teme în acest volum „Tema școlară : Modelează animale domestice din cocă (*activitate desfășurată după parcurgerea unei pătrimi din volumul temelor date*).“, pe urmă o să analizăm ce frumos a modelat Maria animale domestice din cocă. Să aplecăm privirea asupra modelării și să lecturăm! „Am intrat în teme ca-n brânză. Mama mi-a spus să fiu mai atentă cu aluatul dacă vreau coca bună. [...] Aluatul bun conține sâmburi de adevăr. Bunica îi uită în el, eu trebuie să-i pun. De unde? Din teme, din cărți citite. Bunicul i-a luat din viață. Împreună cu bunica i-au cocoloșit pentru mine. [...] Aluatul merge trăznet cu brânza. Cuptorul îl recunoaște, are program serios. Coace până la rumeneală și așteaptă. Temă crocantă, aburindă, fără greșală.“

Cred că v-ați convins cu câtă măiestrie sunt coapte cuvintele de Maria în creațiile ei literare și cât de savuroase sunt temele din acest volum. Prin urmare vă îndemn pe toți iubitorii de cuvânt să vă aplecați asupra picăturilor literare din acest volum și să vă lăsați cuprinși de bucuria lecturii.

Lucia Elena Popa

IOAN KALEVE – HRONICUL ALIENĂRII – VOL. 1 BLOJU

În 23 octombrie 2021, se stingea pe un pat de spital una dintre marile personalități ale Banatului Montan, filozoful, scriitorul și sociologul, Conf. Univ. Dr. Ioan Murariu / alias Ioan Kaleve (numele său de scriitor). A fost unul dintre cele mai cultivate spirite născute în această zonă, un scriitor valoros, care a ridicat ochii spre lume în Obreja, sat de pe Valea Bistrei, faimoasa zonă a gugulanilor.

Ultima sa carte, lansată cu puțin timp înainte de a fi plecat dintre noi, a fost romanul amplu de circa 1400 de pagini, intitulat *Hronicul Alienării*, alcătuit din trei volume: *Bloju*, *Bastilia și Avertismentul doctorului Introvertus*. Volumele sunt scrise în registre diferite, dar, la un loc, oferă imaginea completă a arealului Văii Bistrei, prelungit în toată sfera Banatului de Munte, pe parcursul unei lungi perioade de timp – de la primul război mondial până în contemporaneitate. Viața comunității de aici este conturată din mai multe unghiuri de un scriitor capabil de o cercetare extinsă și exactă.

Ne propunem să aruncăm o privire doar asupra volumului I, *Bloju*, care, chiar singur, poate fi considerat o amplă frescă a vieții satului numit generic Kaleve și implicit a zonei de pe Valea Bistrei, zonă de țărani liberi, care nu au cunoscut iobăgia, „o obște de țărani liberi din districtul grăniceresc al Caransebeșului, împovărat și umilit de Imperiul Austro-Ungar.”(pag 57).

Problematika vol. *Bloju* este foarte amplă. Naratorul-personaj întruchipat de Gelu Pietraru redă întâmplări relevante pentru imaginea vieții sătenilor din Kaleve și din zonă. Firul povestirii urmărește evenimentele începând din copilăria timpurie a protagonistului, până la absolvirea Școlii Profesionale de Ucenici din Reșița. Relatarea este sinuoasă, urcând și coborând în vulturi temporale, pe firul amintirilor și în funcție de stările emoționale. Anumite întâmplări sunt reluate obsesiv pe un ton grav și dureros. Elementele autobiografice susțin țesătura narațiunii.

Autorul face o investigație de profunzime. Dezbate în esența sa degradarea societății vremii în plan social, economic și politic, dezumanizarea lumii satului din cauza nedreptăților sociale, a muncii abrutizante la care sunt supuși membrii săi, ravagiile războiului, prizonieratul, problema refugiaților, cotele, mentalitățile satului, lăcomia de avere, drama intelectualilor în regimul comunist, problema băuturii cu toate consecințele ei tragice etc. Cititorul se confruntă cu un scriitor încrâncenat și răscolit de evenimente.

Viața satului curge în tumult sau mai lin, în strânsă relație cu evenimentele timpului. E o lume atinsă tragic de toate regimurile: turcesc, austro-ungar, comunist. Cititorul este copleșit de asprimea vieții oamenilor din aceste locuri. Le e atât de greu, încât mulți își pun copiii la lucru „ca pe o vită”, pentru a-i învăța de mici cu greul, motivează ei. Își iubesc mai mult vitele, fără ele neputând munci. Soțul își bate soția și fiicele. Pentru a-și păstra pământul, țăranul e în stare de orice. De pildă, Laie Bloju plănuiește să-și omoare fratele pentru a-l deposeda de averea moștenită. Durerile vieții i-au adus pe țăranii de aici la afirmații desperate: „numai sângele, groapa și pământul sunt adevărate”.

La venirea comuniștilor, încercarea țăranilor de a se implica în politică e sortită eșecului, datorită dezorientării lor, a dorinței de câștig, a oportunismului. Bulversați, unii chiar cad victime implicării în politică și plătesc cu viața. De reținut este și drama țăranilor cărora li s-au luat vitele la C.A.P. Calul bătrân venit singur de la C.A.P. în fața porții stăpânilor săi e considerat de mama lui Gelu „neamul românesc învins”. I. Pietraru moare de durere că și-a pierdut vitele, pământul, copiii. Tocmai pentru că, în lumea lor, era o mândrie să ai vite, să fii de fală cu ele, iar după dramă războiului, a bolșevizării, ajunseseră „a ara cu o vacă, cu un măgar, ori a săpa cu hârlețul” (pag271). În acest context, s-a format „complexul foamei”, alienarea omului ajuns să muncească asemenea unui animal pentru a supraviețui. S-ar putea spune că, aici realitatea devine tangentă cu legenda.

Un aspect esențial, specific comunității sătești este viața tradițională, surprinsă în toate manifestările sale semnificative: sărbătorile cu toată atmosfera lor, petrecute conform datinilor străvechi și marcate de vibrație sufletească, petrecerile, jocul călușarilor, când tinerii purtau tricolorul pe piept, patima jocului, mândria de a se manifesta prin joc etc. Nenumăratele informații despre tradiții și păstrarea credinței creștine se topesc în apreciable descrieri ale atmosferei în care se derulau. Forța evocării este remarcabilă. Oricât ar fi de necăjiți, oamenii nu-și lasă tradițiile, suferințele alternează cu bucuria trăirii autentice, durerile se împletesc cu permanentul gând de prețuire a valorilor strămoșești.

Un spațiu amplu este rezervat vieții sătenilor la sălaș, la poalele muntelui, în locuri largi, bune pentru creșterea vitelor. Muncii grele de aici, naratorul îi găsește pitorescul, tocmai pentru că a crescut acolo, în prejma unui peisaj de natură încântător, care și-a pus amprenta asupra simțirii sale. A devenit lumea lui mirifică, l-a urmărit nostalgic pe tot parcursul vieții. E lumea în care l-au încântat aprinzându-i imaginația poveștile fabulosului Moș Corcovel. Notele de lirism întreșute în lectură îndulcesc dramatismul existenței în arealul unei umanități alienate.

Personajele bine construite, cu știința psihologiei umane, se impun ca veridice, memorabile. Amintim pe cele mai demne de reținut în susținerea ideilor cărții. La nivelul volumului I – *Bloju*, protagonistul-narator Gelu Pietraru apare în dublă ipostază. Mai întâi ca narator al evenimentelor, toate trecute prin sufletul său vibrant ce percutează în ecouri puternice la fiecare întâmplare narată. Cealaltă perspectivă e a

copilului implicat direct în acțiune. Ca persoană aparținând acelei lumi, el devine emblema sa identitară. E un erou marcat tragic și maturizat timpuriu. Plecarea la Școala de Ucenici din Reșița e receptată ca o dezrădăcinare, mai ales că i-a fost impusă. Copilul duce cu sine această lume a copilăriei, deseori vorbește nostalgic despre ea: „...retrăia adânc și cu durere raiul copilăriei sale din Kaleve, de sub streășina masivului Poiana Ruscă, matricea imaginarului și a sensibilității sale, profund stânjenită...” (pag 322) Plecarea poate fi considerată o rupere de copilărie, ca și în cazul copilului I. Creangă, silit să plece la Socola. Gelu Pietraru se afirmă la ucenici prin inteligența sa remarcabilă, devine premiant și este foarte apreciat. Prezentarea anilor de ucenicie la Reșița (și nu numai) reprezintă și un bun prilej de a se dezvălui captivantul simț al umorului cu care este înzestrat scriitorul, poznele și aventurile la care participă Gelu alături de colegii săi fiind relevante în acest sens.

Ioana, mama lui Gelu, este un personaj tipic, care sublimează lumea zguduită de tragismul vremurilor trăite. Portretul ei atât fizic, cât și moral, impresionează, zguduie cititorul. Dintr-o fată veselă și sensibilă, ea se transformă, în urma experiențelor traumatizante prin care trece, într-o ființă închisă în sine, rezervată, distrusă de poverile vieții. Dorința de a se face cântăreață eșuează. Căsătorită forțat cu un om violent, gelos, care o bate, chinuită de muncă și de sărăcie, ea totuși găsește resurse să lupte pentru copiii săi și să-i dea la școală. A fost singura figură luminoasă din viața lui Gelu. Un personaj reușit este și Gheorghe Bloju, handicapatul, alungat de acasă și gata să fie omorât, pentru a i se lua partea de avere moștenită. Batjocorit de mulți, trăiește pripășit pe la unii oameni de omenie, pentru care lucrează ca slugă, sau pe la stâni. Și-a păstrat omenia, nu se văita, ba chiar le dădea sfaturi oamenilor, după mintea lui. O impresie deosebită lasă și Moș Corcovel, posesor al unei traiste cu povești, cu care îi fascina pe cei mici. Gelu mărturisește că poveștile sale îi iscau „sărbători ale sufletului”, rămânându-i ca o vrajă, în memorie.

În vol. I *Bloju*, cititorului i se oferă o lecție fierbinte de istorie, care trebuie știută. Relatarea, în mare parte autobiografică, poartă pecetea identitară a naratorului-personaj, afectat puternic de întâmplările trăite sub efigia dureroasă a aceluia timp.

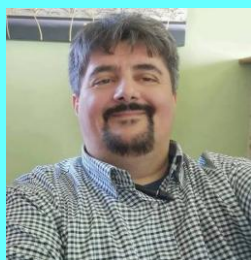
Titlul *Bloju*, prin personajul prototip cu acest nume, vizează simbolic descompunerea morală a indivizilor, sub presiunea realităților trăite.

Volumul I al romanului *Hronicul alienării* este o carte captivantă prin adevărul de viață pe care-l revelează atât de veridic, prin plasticitatea limbajului, deseori frust, apt să dea culoare lumii evocate, precum și prin marea bogăție a imaginilor filtrate prin sensibilitatea autorului. Oamenii locului se regăsesc în roman cu uimire și încântare. Închizând cartea, închidem alături de autor lumea copilăriei sale, după cum mărturisește: „...o lume se cufundă în pârâul Kalevei, venirea apele mari și misterul se duce pe vecie... luându-ne copilăria”(pag 536). Viața lui Gelu după absolvirea școlii de meserii, anii de liceu și de facultate, perioada vieții de adult, când își caută febril identitatea, pot fi urmărite în volumele II și III.

PROZĂ

Adrian POPESCU

Cugetări

Întrebat fiind ce fel de băieți să alegem, le-am răspuns:

- Ce lipsește celor de azi cel mai mult? Conștiință! Alegeți băieți cu conștiință și pentru că voi sunteți trăitoare, mă refer la cele bisericești, alegeți dintre cei cu conștiință religioasă ca și voi.

Ele triste au răspuns întrebându-mă „Unde să găsim astfel de comori?“

Pentru care le-am zis:

- Dacă găsiți ce veți face să aveți acele comori?

Și ele au zâmbit....

- Omul și-a vândut țarina ca să cumpere giuvaierul.. comoara... voi ce veți vinde?

Și ele s-au rușinat... și au tăcut. Le-am încurajat...

- Veți găsi, dar veți putea prețui un astfel de băiat care are conștiință care dă totul pentru fata care doar l-a acceptat?

(Conștiință)

*

- Minunat, uite au inflorit panseluțele ... și buna dispoziție se vedea prin mișcarea jucăușa a trupului ascuns de veșmintele negre.

- Fereste-te, tu , Abighail, sa nu te vaza duhovnicul ori stareta ca iara te pun la cazne...

- Dar e plina valea de viata de ce atata judecata? Mie imi e draga... sa se bucure. Uite si pasarelele o privesc cum face piruiete... Zi si tu de bine Melanie nu mai fi cu frica... Nu se zice bucurati-va?

- Cu truda mare am scapat de ultima cazna si cat de grea a fost ascultarea.

- Ati facut voi ceva rau? Ati judecat voi fara dreptate? Mai bine marire ca natura s-a intors la viata si abia e inceput de primavara. Voi mai stiti poienita noastra?

- Vai tu te-ai mai dus in padure? - zise tremurand Melania.

- Da si e plina de ghiocei care au scos capsorul prin zapada. Noaptea trecuta cu luna plina a fost magic - chicoti Abighail.

- Noi nu suntem pentru manastire asa cum zice stareta... dar unde sa ne ducem?

- In valea fara viata, ciripira pasarile si apoi se facu liniste... si a fost liniste din ceasul acela caci cele trei nu au mai fost vazute, numai pelerinii mai spun ca la trecerea prin desert in valea fara viata ... ei bine e plin de viata in special panselute.

(din: Texte ascunse sub obroc)

*

A (sunetul predominant al celor ce se nasc) + mor (ultimele sunete a celui ce moare in tihna) = amor puntea peste cele doua elemente mentionate ce formeaza universul personal al unui individ, fie F, fie M, ridicat la patratul piramidei nevoilor si inmultit cu 2 atat pentru viata ce o daruiesti mai departe, cat si moartea lenta a zilei de "zi cu zi" a ingrijorarilor... O da asa suna formula ... de aceea tac precum pustiul.

Pentru a 3 oara am gasit compilatii cu imagini din jocuri care legate sunt epice si fundalul sonor... ei muzica e buna. Unele le-am jucat altele inca le doresc dar nu le am... in ansamblu e bine realizat. Mai vreau asa ceva!

Mult mai greu ar fi sa crezi asa ceva pe o melodie atat de buna. Desi sunt unite cadrele e o realizarea foarte buna...

(Despre jocurile de strategie)

*

O experiență care nu se poate uita... in mijlocul tinerilor.. într-o discotecă studențească... să salvezi o fată de la brutalizarea unui mascul e lucru mare.. și totodată s-o ții lângă tine, s-o ocrotești, până se poate mișca singură... această melodie de 20 de minute, atunci, caci era mixata din cate imi amintesc... a reusit sa o liniștească, deși a plâns 1o minute fâptura pe umărul meu... o da și peste două zile privirea ei.. nu pot s-o uit. Nu am mai simțit o privire de mulțumire din partea unei femei ca de la acea fâptură... și de care mi-am legat o parte emotivă.. de această melodie.. am gasit-o o redau! Spre amintirea ei.

(Spre amintirea ei.)

Meat Loaf - I'd Do Anything For Love (But I Won't Do That)

*

Ce mult m-a impresionat aceasta melodie în anii studenției... cu acest mesaj iubirea doare... încât abia acum când am gasit videoclipul nu mi-a rămas decât să-l postez pe pagina mea de socializare ... într-adevăr iubirea doare! (nazareth love hurts (1976))

*

Atât de mult am apreciat această melodie în tinerețile mele (o lacrimă în colțul ochiului stâng mi se strânge), încât încă mai doresc să rământ pentru totdeauna tânăr! (Alphaville - Forever Young)

*

Ce nebunie mai era.. caminele studențești... Regie... Preoteasa... și multă săniuța... și fetele nu pricepeau de ce împrumutau băieții bani să se dea cu sania că era iarna... și nu găseau unde închiriau băieții sania... și era votka de 65 grade. (Nirvana - Smells Like Teen Spirit)

*

Ooo.. melodia de la balul bobocilor... datorita ei am luat locul 2.. nimeni nu știa de pauza efect... dar eu am avut grijă de partenera mea de atunci... și am continuat dansul... și așa am luat locul 2... Bryan Adams - (Everything I Do) I Do It For You

FOLCLOR

Lucia Elena Popa

ARTA DANSULUI POPULAR ÎN BANATUL DE MUNTE

În Borlova, sat cu relief preponderent montan, așezat la poalele Muntelui Mic, vântul bate dinspre Vârful Țarcu. Oamenii îl numesc Munteanu, căci coboară de pe văi și culmi, pante împădurite. Briza lui răcoroasă simțită în zilele de vară, în aerul tare de munte pare să fi influențat firea aprigă a locuitorilor de aici. Ca și alți locuitori din zona de munte a Banatului, borlovenii (mai ales) sunt cunoscuți ca gugulani, denumire derivată de la vârful Gugu, de pe Muntele Mic. Ei reprezintă o comunitate de oameni puternici și mândri, care s-au ocupat din totdeauna cu creșterea oilor pe culmile cu iarbă grasă de pe coastele montane sau au cultivat pomi fructiferi. Muntele pare să le fi modelat caracterul, dându-le tărie morală și forță fizică. Istoricii vorbesc despre „vigoarea rasei gugulanilor”, despre mândria lor aparte, firea iute și pătimașă. Faptul că zona este mai izolată a contribuit la conservarea în interiorul său a unor valori culturale vechi și autentice. Aceste locuri cu drumuri de piatră pe care, se spune că au trecut cândva strămoșii daci, sunt drumuri ale devenirii celor de azi. La Borlova m-am născut și eu. Oriunde m-am dus mai târziu, am purtat în suflet amprenta locului.

În ce măsură viața specifică și simțirea unei categorii de oameni, în cazul nostru a locuitorilor Borlovei și a celor din zona Banatului de munte se reflectă în manifestările lor artistice? În eseu nostru ne propunem să încercăm a răspunde la această întrebare. Prin cercetarea referitoare la arta dansului în Borlova, localitate cu totul reprezentativă pentru Banatul de munte, vom urmări descoperirea felului în care structura etică a celor de aici se reflectă în dansul lor popular.

Se știe că dansurile populare românești, în ansamblul lor, reprezintă o manifestare plină de vitalitate ce oglindește trăirile, sufletul și istoria noastră ca popor, încadrându-se în patrimoniul cultural imaterial românesc. Așa cum apreciază unanim cercetătorii folclorului nostru, dansurile populare se înscriu printre cele mai autentice și mai valoroase creații ale culturii noastre spirituale, venind pe linia tradițiilor străvechi. În acest sens, folcloristul Ovidiu Bârlea menționa că: „Dansul popular românesc se distinge prin valențe neașteptat de complexe și, ca un corolar, printr-o bogăție de primă mână, care îl așază printre cele dintâi în ierarhia europeană”

Fiecare regiune a țării are un stil propriu în jocurile populare, fiecare joc aduce cu sine temperamentul și energia caracteristică zonei respective. Astfel, Banatul, chiar dacă

a suferit și influența altor regiuni ale țării, are stilul său propriu de joc, în strânsă legătură cu viața locuitorilor și cu geografia teritoriului ocupat.

Autoarea monografiei localității Borlova, profesoara Ana Cocie, precizează în lucrarea sa: „Întotdeauna, fie când îngână un cântec doar cu un fluier păscând turma de mioare, fie când doinește de jale la umbra livezii sale, aleanul îl însoțește pe borlovean. Cântecul și jocul, pentru locuitorii de aici sunt doruri arzătoare ce se pierd prin timp... Prin însăși firea lor, borlovenii s-au dovedit a fi buni jucători încă din cele mai vechi timpuri”(pag. 100)

Unde și cum s-au născut aceste „doruri arzătoare”? Poate că acolo, pe coastele împădurite, ori pe coline, pe unde-și purtau ciobanii oile, doinele și horele creșteau împreună cu florile sub vraja cântecului din fluier al ciobanului... Poate că melodiile s-au ivit din glasul codrilor și susurul apelor de munte, pe care le tot ascultau, petrecând mult timp pe munte la sălaș, lângă oi... Sufletul dar și talentul omului de la munte tinde să-și creeze o lume influențată de locurile care l-au format.

Pasiunea pentru dansuri a borlovenilor a devenit o componentă a eticii lor, chiar o manifestare de personalitate. Ei trăiesc dansul spontan, cu mare patimă. Umblă prin sat o vorbă îndătinată, cum că la ei, copiii învață să joace înainte de a învăța să meargă... Ca și la toți românii, la borloveni dansurile populare au fost mereu o sărbătoare a vieții și a spiritului, exprimând bucuria și pofta de viață. În același timp, jocul la hora din sat le dădea celor talentați prilejul de a-și demonstra talentul și originalitatea în acest domeniu, prin arta de a simți muzica în ritmuri variate. Uneori talentul era moștenit din tată în fiu, de la o generație la alta, plăcerea jocului influențând întreaga comunitate. Dansurile populare din acest sat se remarcă prin originalitate și autenticitate, evidențiind, în același timp, temperamentul aprins al dansatorilor ca oameni ai muntelui. Este o confirmare a aprecierii specialiștilor, după care peisajul de natură influențează firea oamenilor, ca atare firea mai aprigă a celor trăitori la munte a dat naștere unor jocuri iuți, oglindă a temperamentul lor. Specificul acestor jocuri confirmă aprecierea folcloriștilor, conform căreia, ceea ce întâlnește preponderent la jocurile populare românești, spre deosebire de cele ale altor popoare, este predominarea absolută a mișcărilor de picioare, față de cele de brațe și cap, precum și ritmul sincopat al execuției.

Un joc specific Borlovei și altor sate din zonă este jocul de doi pe contratimp (adică în contratimp cu melodia), un joc mai dificil, dar foarte spectaculos. Acest joc e specific numai satelor de gugulani din zona de munte, de la care a fost preluat, în timp, și de formațiile de dans din zona de câmpie, pentru originalitatea și frumusețea sa. Doiul jucat în perechi e plin de tumult și prin învârtirile continue ale fetelor pe sub brațele băieților și prin mișcărilor viguroase. În rotirile rapide, grația se împletește cu vioiciunea. Capul ridicat, cu privirile jucătorilor parcă plutind deasupra tuturor, denotă mândria și bucuria purtate în dans. Dacă privești de pe o înălțime sau de departe hora satului sau o formație de dans jucând doiul pe contratimp, ai senzația că urmărești o apă vălurindă, unduitoare. Imaginea este de un mare efect artistic.

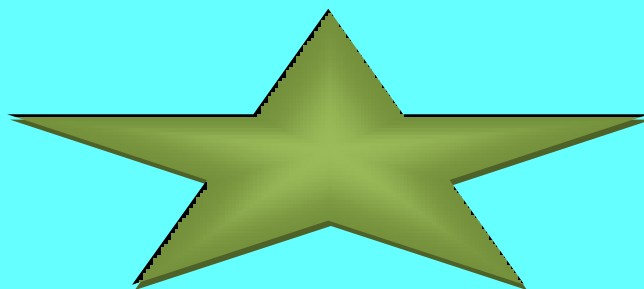
Un alt joc specific Borlovei este brâul, un joc bărbătesc, considerat de către specialiști un dans de păstori. Flăcăii dansează în semicerc, cu brațele pe umeri, formând un lanț. În toate satele de munte se joacă brâuri (brâul lotrilor, brâul bătrân, brâul moșului, brâul oilor, brâul de la fântâna Voinii etc.), dar la Borlova există unele brâuri specifice, întâlnite numai aici. Unul dintre acestea se numește chiar „brâul borlovenilor”. Mai ales la brâuri se poate vorbi de pașii bătuți, de o „dantelărie a pașilor”. Brăurile sunt pline de vitalitate și de virtuozitate, cu o ritmică bogată și nuanțată. Jucătorii execută figuri artistice variate, frământă pământul în joc cu mișcări armonioase și grațioase, completându-le cu figuri de ridicare, răsucire și legănare a picioarelor, dovadă a unei imaginații creatoare remarcabile. Sunt de apreciat, fiind la fel de spectaculoase, și originalele jocuri de bărbați numite poșovăici (pe un picior și pe două) cu mișcări de picioare pline de fantezie, săltărețe și largi, cerând o dexteritate foarte mare în execuția figurilor de rotire a picioarelor în aer.

Muzica pe care se execută aceste jocuri populare este întotdeauna la clarinet și saxofon, aceste instrumente nelipsind din orchestrele care susțin și horele din sat la sărbători. Între muzică și mișcările de dans este o armonie perfectă, ele definindu-se reciproc, întrucât și muzica e fragmentată, în acord cu mișcările. Jocul e când larg, spectaculos și săltăreț, când vioi, iute și mărunț.

Mișcarea se completează cu strigăturile dansatorilor, stimulente pentru iureșul jocului. Totul trece ca un fluid prin simțurile arzătoare ale executanților, dar e și un spectacol pentru privitori, toți participând emoțional la joc. Acesta îi pare a fi privitorului un fel de despovărare, de eliberare de patimă, degajare a unei vitalități de neoprit.

Autenticitatea și spectaculozitatea dansurilor din Borlova au fost, desigur, apreciate în concursuri în care dansatorii talentați de aici le-au dus faima, obținând titlul de laureați pe țară de patru ori. De asemenea, echipa de dansuri a acestui sat a participat la numeroase festivaluri internaționale, reprezentând cu cinste România, așa cum precizează profesoara borloveancă Ana Cocie, autoarea monografiei satului.

Prin dansurile populare ni se revelează vremurile de altădată și caracterul unic al poporului nostru. Ca parte a patrimoniului cultural imaterial românesc, prin vechimea și faima lor, dansurile populare din Borlova sunt o mândrie pentru noi. Rămân o marcă a identității poporului român în timp, marcă ce trebuie cunoscută și de popoarele cu care am început să conviețuim în Uniunea Europeană.

În bătaia peniței

ISSN 2501-1529
ISSN-L 2501-1529

Anul VIII, Nr. 1 (29) / 2023

